

Instruccions per al desenvolupament de l'acció educativa i l'avaluació en el tercer trimestre dels alumnes en els centres on s'imparteixen els ensenyaments del segon cicle d'educació infantil, primària, secundària obligatòria i batxillerat davant la prolongació del període de confinament pel Covid19

ORIENTACIONS GENERALS

DESENVOLUPAMENT DE L'ACCIÓ EDUCATIVA

Malgrat la situació extraordinària actual, s'ha de vetllar per mantenir l'acció educativa en la mesura que les condicions ho permetin. En aquestes noves circumstàncies, l'objectiu és promoure aprenentatges dins el marc del currículum competencial.

Cal evitar la rèplica de les situacions acadèmiques habituals i ordinàries que es viurien a l'escola o a l'institut en circumstàncies normals i, per tant, la transposició directa dels horaris setmanals. En el context del currículum competencial a l'educació obligatòria, no es tracta de posar deures cada dia, sinó de proposar activitats contextualitzades, que promoguin l'interès de l'alumnat, contribueixin a l'adquisició de les competències bàsiques i fomentin l'aprenentatge autònom. L'alumnat ha de disposar d'un període de temps raonable per dur-les a terme. La periodicitat setmanal és orientadora; els equips educatius, de manera coordinada, poden modificar-la.

En aquest sentit, per orientar aquesta acció formativa, el Departament d'Educació ha publicat uns [Models de propostes didàctiques](#). Aquest material està preparat per fer-lo arribar directament a l'alumnat, i conté pautes i criteris clars de realització. En cap cas, aquests models volen suplir les activitats que el propi equip directiu, en el marc de l'autonomia de centre, ha programat. Es tracta de recursos posats a disposició del professorat. Així mateix, els docents disposen d'un ampli catàleg d'activitats al portal de [Recursos del Departament d'Educació](#). Cal vetllar perquè les activitats proposades tinguin un caràcter inclusiu i, per tant, considerin els ritmes, les característiques i la situació personal de cada alumne. En [aquest enllaç](#) trobareu més informació sobre com organitzar accions pedagògiques inclusives.

Cal determinar la forma més adient de continuar amb el seguiment acadèmic i emocional de cada alumne. Atès l'impacte emocional que la situació de confinament pot causar en els infants i joves, és important mobilitzar tots els recursos disponibles per mantenir el contacte amb tot l'alumnat, a fi de donar-li suport i establir un seguiment periòdic del seu estat i evolució. Les tutories grupals i les entrevistes individuals en línia, les trucades telefòniques i l'ús d'altres plataformes com WhatsApp, en cas de ser possibles, s'haurien de mantenir.

L'AVALUACIÓ

En aquest context extraordinari cal continuar utilitzant l'avaluació com un instrument per acompanyar i millorar el procés d'aprenentatge de l'alumnat i cal seguir tenint en compte els ritmes i les potencialitats de cadascú. L'avaluació ha de servir, malgrat els inconvenients, tant al professorat com a l'alumnat per analitzar, valorar i reorientar, si escau, el procés d'aprenentatge, identificant-ne les dificultats i trobant estratègies per superar-les. L'avaluació ha de permetre, doncs, comprovar el grau d'assoliment de les competències, tant les dels àmbits associats a les matèries, com les dels àmbits transversals. Amb les evidències i observacions que es puguin recollir, caldrà elaborar l'informe que, en l'educació obligatòria, ha de reflectir els resultats obtinguts en l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumne o alumna corresponent a la 3a avaluació.

És important posar la mirada en el caràcter formador i formatiu de l'avaluació i, per aquest motiu, l'alumnat ha de conèixer la finalitat de les activitats que se li proposen i també els criteris d'avaluació dels aprenentatges a fi de poder aprofundir en el procés d'autoavaluació. Els docents faran servir aquests criteris per revisar les produccions dels i les alumnes i faran efectiu un retorn qualitatiu d'aquests aprenentatges i dels resultats obtinguts que els ajudi a autoregular l'aprenentatge del seu alumnat.

En el cas dels i les alumnes amb pla de suport individualitzat (PI), caldrà trobar els mecanismes possibles perquè el tutor o tutora de l'alumne o alumna continuï fent-ne el seguiment i mantenint la interlocució amb els pares, mares o tutors i tutores legals.

Els tutors o tutores d'aula d'acollida determinaran quines són les observacions, els instruments i les produccions dels i les alumnes que poden proporcionar, en la situació actual, la informació necessària per valorar-ne la continuïtat en l'aula d'acollida o el pas a l'aula ordinària el curs vinent.

D'altra banda, en cas que es detectin dificultats importants en el procés d'aprenentatge d'algun alumne o alumna, els especialistes del centre compten amb la col·laboració de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògic (EAP) i la resta de serveis educatius per planificar i aplicar els suports i les mesures necessaris.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES

EDUCACIÓ INFANTIL

Els equips directius i docents hauran de preparar orientacions per a la comunicació amb les famílies sobre l'evolució i el progrés dels infants, a partir de la informació que s'havia recollit quan hi havia contacte quotidià i presencial amb l'infant. Val a dir que, tot i l'esforç dels i les docents, les dificultats per arribar a totes les famílies, a fi de seguir l'evolució, el creixement i el desenvolupament dels infants des de la distància, no permeten fer les valoracions que es

realitzarien en un context de presencialitat, però poden ajudar a complementar aquelles de les quals ja es disposava.

D'acord amb l'Ordre EDU/484/2009, de 2 de novembre, del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació del segon cicle de l'educació infantil i les orientacions del Departament per a aquesta avaluació, l'informe de final de curs ha de reflectir prioritàriament les observacions que s'han realitzat durant el temps que s'ha compartit amb els nens i les nenes, complementat, si ha estat possible, amb algunes de les interaccions que s'hagin pogut tenir des de la distància per tal de reduir el neguit i l'angoixa de les famílies en aquests moments especialment sensibles.

L'Ordre esmentada anteriorment estableix que l'equip docent de cicle ha de decidir el format i el contingut concret de l'informe escrit per a les famílies i de l'informe de final d'etapa, que ha de reflectir el procés educatiu seguit per l'alumne o alumna i el nivell d'adquisició dels aprenentatges bàsics i de les capacitats previstes.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Atesa la realitat actual de formació no presencial iniciada després de Setmana Santa, l'objectiu d'aquest document és establir de quina forma l'última part del curs ha de servir per ajudar a millorar el desenvolupament de les competències i els resultats obtinguts en el procés d'avaluació de l'alumnat, tenint en compte una premissa bàsica: en cap cas podrà modificar de manera negativa l'avaluació qualificadora dels aprenentatges assolits en el període de setembre de 2019 a març de 2020.

L'Ordre ENS/164/2016, de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment, els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària, estableix que la finalitat de l'avaluació és permetre identificar les competències assolides pels i les alumnes en el marc de les seves diferències individuals. L'avaluació també ha de permetre a l'alumnat i als i les docents la identificació de les dificultats del procés d'aprenentatge, i trobar estratègies per superar-les.

Per tant, cada centre ha d'elaborar un model propi d'informe que ha de reflectir els resultats obtinguts en l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumne o alumna, els aspectes personals i evolutius que es consideri oportú esmentar i les mesures complementàries o de reforç adoptades o previstes.

L'objectiu de l'educació és que els i les alumnes adquireixin aprenentatges que els facilitin ser ciutadans i ciutadanes competents, lliures, crítics, autònoms, solidaris i responsables. I aquest continua sent l'objectiu principal de la tasca com a educadors i educadores durant aquest temps de confinament. Les tasques que es proposin han d'incloure mecanismes i instruments per a ser revisats pel mateix alumnat. Per aconseguir aquesta fita, els criteris d'èxit o de realització hauran de definir-se i compartir-se de manera clara i entenedora per a tots els nens i nenes. Aquests criteris serveixen com a guia perquè l'alumnat revisi la seva tasca i determinen què ha de passar i què s'espera obtenir en la realització d'aquesta per considerar-la correcta.

Tanmateix, el professorat ha de comprovar els resultats de l'aprenentatge de l'alumne o alumna, és a dir, el seu nivell en el procés d'assoliment de les competències, que s'ha de valorar en la darrera sessió d'avaluació de cada curs.

En l'organització de final de curs, s'haurà de programar la darrera sessió d'avaluació on es valorarà el grau d'assoliment de les competències pròpies de cada àmbit agrupades en dimensions i el resultat global de l'àrea de cada alumne o alumna. Els resultats d'aquesta avaluació s'han d'expressar en els documents oficials i s'hauran d'introduir a la plataforma ESFERA en el moment que ho determini el calendari. Convé recordar que, tot i haver-se alterat el desenvolupament del curs, es manté el calendari escolar en els terminis previstos.

Les informacions recollides al llarg del curs i concretades en aquesta darrera sessió serveixen per fer un traspàs als i les mestres que acompanyaran l'alumne durant el pròxim curs, ja sigui a la mateixa escola o a l'institut en el cas de l'alumnat de sisè de primària. En aquesta situació excepcional, cal ser molt curosos quant al procés de traspàs d'informació, que ara s'haurà de personalitzar més que mai. Aquestes valoracions s'hauran de fer a favor de l'alumne o alumna i, en aquest sentit, s'ha de partir de la consideració general d'establir com a satisfactoris els aprenentatges adquirits per tots els i les alumnes durant aquest període.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA (ESO)

Avaluació

Atesa la realitat actual de formació no presencial iniciada després de Setmana Santa, l'objectiu d'aquest document és establir de quina forma l'última part del curs ha de servir per ajudar a millorar el desenvolupament de les competències i els resultats obtinguts en el procés d'avaluació de l'alumnat, tenint en compte una premissa bàsica: en cap cas podrà modificar de manera negativa l'avaluació dels aprenentatges assolits en el període de setembre de 2019 a març de 2020.

El calendari escolar finalitza el dia 19 de juny i, per tant, s'hauran de programar les sessions d'avaluació ordinàries i les proves extraordinàries perquè el curs quedi tancat en aquesta data.

L'alumnat que tingui pendent la primera i o la segona avaluació d'alguna matèria, o que arrossegui alguna matèria de cursos anteriors, té el dret a fer una recuperació. En aquest sentit, en cas que no s'hagi fet abans del confinament, cada equip docent ha de preveure com abordar aquesta situació. Davant la impossibilitat de fer processos d'avaluació presencial, el lliurament pautat de tasques de recuperació durant els mesos d'abril i maig o les avaluacions personals en línia poden ser una alternativa.

D'acord amb l'Ordre ENS/108/2018, de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria, quan finalitzi el tercer trimestre, el tutor o tutora ha d'informar per escrit, mitjançant l'informe d'avaluació, els i les alumnes i els seus pares, mares o tutors i tutores legals del desenvolupament del seu procés d'aprenentatge en els àmbits associats a les matèries i en els transversals, i de les habilitats de relació i socialització.

S'ha de programar una sessió d'avaluació final ordinària, que normalment coincideix amb la sessió d'avaluació del tercer trimestre. A més, cal fer una sessió d'avaluació final extraordinària, d'acord amb les dates establertes en el calendari del curs 2019-20.

Els resultats d'aquestes avaluacions finals de curs s'hauran d'introduir a la plataforma ESFERA en el moment que ho determini el calendari. Convé recordar que, tot i haver-se alterat el desenvolupament del curs, es manté el calendari escolar en els terminis previstos, a excepció de les proves d'accés a la universitat (PAU).

Com a conseqüència del procés d'avaluació, en la sessió d'avaluació final de quart curs, l'equip docent ha d'adoptar les decisions corresponents a la superació de l'etapa i l'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria. Si donades les circumstàncies extraordinàries, l'equip docent acorda que un alumne o alumna que no hagi assolit tots els nivells competencials obtingui el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria, ho ha de fer constar en el consell orientador on, a més, s'han d'incloure les eines o recursos necessaris per poder assolir aquests nivells en estudis posteriors.

Tot i el caràcter excepcional en què es desenvoluparà possiblement la tercera avaluació, s'ha de vetllar per mantenir el treball competencial fent propostes globalitzadores, a partir de reptes i problemes, motivadores i significatives, que comptin amb l'alumnat i escoltin la seva veu. Es tracta de construir oportunitats per a l'aprenentatge amb una màxima autonomia i acompanyar els i les alumnes en aquest procés perquè millorin. El professorat, tot atenent les orientacions generals d'aquest document, haurà de considerar el procés seguit i determinar per a cada estudiant quines observacions i evidències usa per a la confecció de l'informe de la tercera avaluació. Cal destacar que els aprenentatges realitzats durant el confinament han de considerar-se un valor afegit en l'avaluació de l'alumne o alumna, i no es traduiran en una penalització, ateses les múltiples circumstàncies en què es troba l'alumnat per poder desenvolupar les tasques a distància.

Pel que fa a les proves lliures per a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria, per a aquell alumnat que no l'hagi obtingut en finalitzar l'etapa, i a les proves lliures per accedir a cicles formatius de grau mitjà que no s'hagin pogut realitzar a causa del confinament, aquestes s'efectuaran segons un calendari que s'establirà properament. En tot cas, el Departament d'Educació arbitrarà un procediment a fi que l'alumnat afectat no es vegi perjudicat en el procés de preinscripció als estudis posteriors que vulgui fer.

Servei comunitari

D'acord amb l'Ordre d'avaluació esmentada, el Servei comunitari té la consideració de projecte transversal amb incidència en la qualificació global de la matèria, o matèries, a la qual estigui vinculat. La informació sobre la realització del Servei comunitari, quan escaigui, s'ha d'incloure en les actes d'avaluació en els termes: no fet (NF), fet (FT) i fet amb aprofitament (FA).

Si abans del confinament, l'alumne o alumna havia fet almenys 12 hores de les 20 del Servei comunitari, podem considerar que aquest Servei s'ha fet i avaluar-lo segons el procediment habitual.

Si estava previst fer-lo al 3r trimestre de 3r d'ESO i no s'havia iniciat o tot just havia acabat de començar i, per tant, no s'havien completat les 12 hores, aquest s'haurà de realitzar o completar a 4t (segons el criteri del centre).

Si estava previst fer-lo al 3r trimestre de 4t d'ESO i no s'havia iniciat o tot just havia començat i no s'havien completat les 12 hores, no es podrà fer. En aquest cas caldrà indicar "no fet" a l'acta d'avaluació final, i afegir el comentari que no s'ha realitzat perquè estava programat durant el temps del confinament i, en la previsió de les activitats adreçades als i les alumnes durant aquest temps, s'han considerat prioritàries altres tipus d'activitats. El fet de no haver-lo realitzat no ha de tenir cap incidència negativa en les qualificacions de la matèria o matèries a què estigui vinculat.

Treball de síntesi i projecte de recerca

D'acord amb l'Ordre d'avaluació esmentada, el Treball de síntesi de 1r a 3r, i el Projecte de recerca de 4t, s'avaluen amb relació a les competències dels àmbits associats a les matèries i dels àmbits transversals que hi intervenen; per tant, no s'avaluen amb una qualificació específica. Si el Crèdit de síntesi o el Projecte de recerca s'han completat abans de l'inici del confinament, s'avaluaran com sempre. En cas que no s'haguessin iniciat abans del confinament i que finalment no es poguessin fer a l'allargar-se el tancament dels centres, caldrà indicar "no fet" a l'acta d'avaluació final, i afegir el comentari que no s'ha realitzat perquè estava programat durant el temps del confinament i, en la previsió de les activitats adreçades als alumnes durant aquest temps, s'han considerat prioritàries altres tipus d'activitats. El fet de no haver-lo realitzat no ha de tenir cap incidència negativa en les qualificacions de les matèries.

Orientacions específiques per als equips educatius de les unitats d'escolarització compartida (UEC) i les unitats d'escolarització compartida-programes de noves oportunitats (UEC-PNO)

Tot i la suspensió de contracte del servei d'atenció en unitats d'escolarització compartida, tal com estableix la Resolució del conseller relativa a la suspensió de diversos contractes subscrits pel Departament d'Educació, és important el desenvolupament de certes actuacions puntuals, considerades en la mateixa resolució.

Pel que fa al personal professional de les UEC i UEC-PNO, mentre duri el període de confinament, aquest ha de realitzar les funcions següents:

- Mantenir el contacte amb l'alumnat, perquè tothom se senti acompanyat en tot moment i pugui rebre i lliurar la feina encomanada. Explorar i assegurar canals de comunicació (vídeo, formularis en línia, aules en línia, videotrucades, WhatsApp, Hangout, Skype, trucada telefònica ...).
- Coordinar-se amb els instituts de referència, on estan matriculats els alumnes, per comunicar-los les decisions i els acords respecte a cada alumne o alumna.
- Adaptar les programacions que estaven elaborades per al 3r trimestre, defugint la necessitat d'acabar els programes i prioritzant aquells objectius d'aprenentatge que es considerin fonamentals. Cal fomentar activitats funcionals, significatives i motivadores i es recomana plantejar-les amb una periodicitat setmanal.
- Revisar i acordar, si cal, nous criteris de pas de curs i, o també, d'acreditació de l'etapa davant la situació d'excepcionalitat en què ens trobem.

BATXILLERAT

Consideracions generals

Atesa la realitat actual de formació no presencial iniciada després de Setmana Santa, l'objectiu d'aquest document és establir de quina forma l'última part del curs ha de servir per ajudar a millorar les competències i la qualificació de l'alumnat, tenint en compte una premissa bàsica: en cap cas podrà modificar de manera negativa l'avaluació dels aprenentatges assolits en el període de setembre de 2019 a març de 2020.

Aquest tercer trimestre s'inicia el dia 14 d'abril i es desenvoluparà, en primera instància, en la modalitat virtual. A hores d'ara no podem dir si el curs esfinalitzarà presencialment.

1r de batxillerat

El calendari escolar finalitza el dia 19 de juny i, per tant, s'hauran de programar les sessions d'avaluació ordinàries perquè el curs quedi tancat en aquesta data.

Cal tenir en compte que l'alumnat de 1r de batxillerat ha cursat pràcticament dos dels tres trimestres del curs i, en conseqüència, el professorat disposa de la informació recollida en les dues avaluacions establertes. L'alumnat que tingui alguna matèria pendent de la primera i, o també, segona avaluació, té el dret a fer una recuperació. En aquest sentit, en cas que no s'hagi fet abans del confinament, cada equip docent ha de preveure com abordar aquesta situació. Davant la impossibilitat de fer processos d'avaluació presencial, el lliurament pautat de tasques de recuperació durant els mesos d'abril i maig o les avaluacions personals en línia poden ser una alternativa. És responsabilitat de cada centre educatiu determinar el calendari i les mesures corresponents per atendre aquest procediment.

Caldrà avaluar i qualificar cada matèria amb la informació disponible fins a finalitzar la segona avaluació. Es podrà completar l'avaluació i la qualificació de cada matèria amb els aprenentatges derivats de les propostes formatives de treball no presencial que el professorat haurà proposat per al tercer trimestre. Atès que les possibilitats de cada alumne o alumna per accedir a les diferents vies d'ensenyament virtual són diverses, aquests aprenentatges no podran condicionar l'avaluació i la qualificació finals dels i les estudiants de manera negativa. Es consideraran un valor afegit positiu a la formació rebuda anteriorment.

Matèria específica Estada a l'empresa

L'alumnat de 1r de batxillerat que iniciï la matèria Estada a l'empresa aquest estiu, si les condicions ho permeten, serà avaluat a la sessió extraordinària prevista al setembre. Si no es pot dur a terme la matèria a l'estiu, s'haurà de realitzar durant el primer quadrimestre del curs 2020-2021.

Pel que fa a l'alumnat de 2n de batxillerat que no hagi pogut finalitzar enguany aquesta matèria, si ha realitzat un mínim del 50% de les hores previstes de la part pràctica, serà avaluat atenent les evidències anotades al quadern de pràctiques. En cas contrari, si s'ha realitzat un període inferior al 50% previst, caldrà preveure que l'alumnat ha de dur a terme un treball centrat en el món de l'empresa, per tal que pugui ser avaluat afegint-hi també les evidències recollides durant el breu període de realització d'aquesta matèria.

Treball de recerca

El treball de recerca és una matèria de 2n de batxillerat que molts centres comencen a preparar a finals del 1r curs. Cal continuar fent aquesta tasca docent en la mesura que el confinament ho permeti.

En aquells casos en què encara no s'hagi pogut realitzar, cal assignar les tutories de recerca a fi d'anar acotant l'objecte de la recerca i que l'alumnat pugui iniciar aquest tercer trimestre la documentació sobre el seu estudi. Aquests passos requereixen l'acompanyament del tutor o tutora de recerca.

Ateses les dificultats per a realitzar els processos d'experimentació, observació, entrevista o consulta, la fase de recollida de dades en general, en la major part dels treballs s'haurà

d'ajornar al primer trimestre del curs vinent. No obstant això, donades les peculiaritats del treball de recerca, no hauríem de renunciar al fet que l'alumnat de 1r de batxillerat aprofiti aquest tercer trimestre i les vacances d'estiu per fer les tasques prèvies que requereix aquest treball.

2n de batxillerat

La programació de les activitats d'avaluació dels alumnes de segon curs de batxillerat s'haurà d'adequar a cada centre a l'ajornament de la inscripció al procediment d'accés als estudis universitaris. S'ha d'aprofitar intensivament el mes de juny per reforçar les matèries enfocades a les proves d'accés a la universitat (PAU).

Cal tenir en compte que en iniciar-se el confinament, l'alumnat de segon curs ja havia cursat cinc dels sis trimestres que componen el batxillerat. És, per tant, únicament el darrer trimestre del segon curs, el que s'haurà de cursar de manera no presencial.

L'alumnat que tingui pendent la primera i, o també, segona avaluació d'alguna matèria, o que arrossegui alguna matèria de 1r de batxillerat, té el dret a fer una recuperació. En aquest sentit, en cas que no s'hagi fet abans del confinament, cada equip docent ha de preveure com abordar aquesta situació. Davant la impossibilitat de fer processos d'avaluació presencial, el lliurament pautat de tasques de recuperació durant els mesos d'abril i maig o les avaluacions personals en línia poden ser una alternativa. És responsabilitat de cada centre educatiu determinar el calendari i les mesures corresponents per atendre aquest procediment.

L'equip docent ha de preveure la possibilitat d'oferir, a aquell alumnat que vulgui millorar la qualificació de la tercera avaluació, les vies i els recursos per poder fer-ho, tenint en compte les consideracions anteriors.

D'altra banda, durant el temps que la formació de l'alumnat depengui de la via no presencial, possiblement per al que queda de curs, cal tenir en compte que aquesta dependrà de les possibilitats de cada alumne o alumna per a accedir a les diferents vies d'ensenyament virtual. Per aquest motiu, aquests aprenentatges no podran condicionar l'avaluació i la qualificació finals dels i les estudiants de manera negativa, sinó que es consideraran un valor afegit positiu a la formació rebuda anteriorment.

La directora de Currículum i Personalització